

Tina del camp del Miquel

Gaià

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Prop del nucli de Galera, al sector sud-oest del terme de Gaià
Emplaçament Ctra BV-4402, al km 0,8 camí E 300 m després hípica camí N i N-W
400 m. Travessar camp 150 m W
Alçada: 331

Coordenades:

Latitud: 41.91169
Longitud: 1.89501
UTM Est (X): 408360
UTM Nord (Y): 4640562

Classificació

Número de fitxa 08090-37
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Medieval Modern
Segle IX-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08089A001000220000YZ
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dl., 28/05/2018 - 02:00

Descripció

Tina excavada a la roca, d'època medieval, emplaçada a l'extrem d'un altiplà sobre el torrent del Clot de l'Oli, uns 500 m a l'est del nucli de Galera. Segons expliquen els germans COROMINAS CAMPS (2017: 164) en el seu llibre de referència dedicat a premses, tines i trulls medievals, aquest tipus d'elements arcaics vinculats amb l'elaboració del vi, molt probablement medievals, es poden considerar els antecessors de les tines modernes, sense follador, que es van generalitzar entre els segles XVI i XVIII i que en l'etapa final es van folrar amb els típics cairons. El conjunt anomenat pels germans Corominas tina del Camp del Miquel es situa en una codina que forma una petita cinglera i consta d'una tina sense follador (la cavitat on s'aixafava el raïm) però amb un petit dipòsit també excavat que es troba uns metres separat de la tina. La tina, pròpiament, és una cavitat de forma cilíndrica excavada a la superfície superior de la roca. Té un diàmetre de 2,5 m i una alçada mitjana de 1,10 m. El fons de la tina no és pla, sinó que fa una mena d'esglaonat. Es calcula que la capacitat seria de 5.400 litres. El forat de la caixa es troba a la part que dona a la paret exterior de la roca. A la part superior la tina té quatre petits encaixos que van servir per col·locar-hi el brescat: les fustes que anaven directament sobre la tina i permetien trepitjar-hi el raïm. Probablement per això els germans Corominas consideren aquesta tina no d'època medieval, sinó moderna, ja que en les tines més arcaiques el raïm es trepitjava en l'anomenat follador. A pocs metres de la tina hi ha una cavitat també excavada a la roca, de forma més o menys rectangular i de poca profunditat. Els germans Corominas no l'esmenten en el seu llibre, però podria tractar-se d'un petit dipòsit d'aigua, tal vegada per netejar-se els peus. A la part posterior de la tina, on hi ha la caixa, s'hi veuen restes de cercols que podrien correspondre a bótes per al vi.

Els germans Corominas consideren que, en general, aquest tipus de tines excavades a la roca són de cronologia incerta, però molt probablement medievals. En el cas de la tina del camp del Miquel la daten en època moderna, segurament pels indicis d'haver tingut un brescat. Tanmateix, no podem descartar que fos anterior i que, en un moment donat, s'adaptés per col·locar-hi el brescat. Un factor a favor d'aquesta hipòtesi és que es troba relativament a prop (a uns 800 m) de dues altres tines (tines de ca l'Obradors 1 i 2) que són clarament d'època medieval, ja que es troben en un context amb una forta presència de poblament d'època visigòtica i alt-medieval.

Història

Les tines de ca l'Obradors 1 i 2, així com la del camp del Miquel, es trobaven cobertes de terra i pràcticament no es reconeixien. Pels volts de 2011, amb motiu de la preparació del llibre "Gaià, t'estimo", Josep Font i Josep Matamala van entrar en contacte amb els germans Ramon i Jaume Corominas, que estaven treballant en el seu estudi sobre premses, tines i trulls medievals. A partir d'aquí es van poder identificar aquests elements com a tines medievals i es van netejar.

Bibliografia

COROMINAS CAMP, Ramon; COROMINAS CAMP, Jaume (2017). Premses, tines i trulls medievals al Berguedà, nord del Bages i part del Solsonès. Antics testimonis de com es feia el vi a l'edat mitjana. Centre d'Estudis del Bages; àmbit de Recerques del Berguedà, Manresa; Berga, p. 310-311.

